

ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

QTAN ἡ Ἀπόφασις ἐστάλαξε πλήρη τὴν ἡσυχίαν εἰς τὰ στήθη των καὶ ἐκαθάρισε τὰ σύννεφα τῆς κεφαλῆς των καὶ διέλυσε τὴν τρικυμίαν, εἰσῆλθον ἡνωμένοι χωρὶς δάκρυα καὶ χωρὶς φόβον εἰς τὸ μέγαλον δωμάτιον μετὰ τὴν πλατεῖαν κλίνην.

Ἦσαν εὐτυχεῖς, ἦσαν ἡρεμοὶ προπάντων εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ θανάτου. Τὸ φόρτωμα ὅλον τῆς ἀγωνίας, τὸ ὁποῖον ἔφερεν ἀσφυξίαν εἰς τὴν ζωὴν των, ἀφηρεῖτο τώρα ὑπὸ τῶν νικητριῶν χειρῶν τῆς Ἐλευθερίας καὶ ἡ ὄχθη τοῦ θανάτου παρουσιάζετο μετὰ γαλήνην καὶ μετὰ γόνιτρον.

Ἐπλησίασαν ἐνηγκαλισμένοι, ἡνωμένοι, χωρὶς φόβον τώρα ἐξεγέρσεως τῆς σαρκός, εἰς τὸ παράθυρον τὸ ὁποῖον ἐπλαίσίου ὡς μεγάλην πληγὴν τὸν οὐρανὸν τῆς δύσεως καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ χορμένοι, σκορπισμένοι εἰς τὴν ἀπειρον σιγὴν καὶ εἰς τὴν ἀπειρον λαγνείαν τῶν χρωμάτων.

Αἱ πράσιναι κορυφαὶ ἤρχισαν νὰ κοιμῶνται κάτωθεν τῆς μεγάλης πυρᾶς τοῦ οὐρανοῦ. Νάματα ρέμβους ἐχύνοντο ἐκ τοῦ ὀρίζοντος εἰς τὴν ψυχὴν καὶ μετὰ αἰσθήσεις τώρα ἐξαιρομένας, ἐλοφρωμένους καὶ λεπτυνθείσας, τὸ σῶμα ἵπτατο κοῦφον ὡς νὰ μὴ ἐκαρφώνετο πλέον ἀπὸ τὴν ἔλξιν τοῦ ἐδάφους.

Μία ἀγρία ροδωνιά μετὰ ἀνθη αἰμοστάζοντα ἐλίκνιζετο ἐλαφρῶς ὑπὸ τοῦ φυχήματος τοῦ ἐσπερινοῦ ἐκεῖ ἔξωθεν τοῦ παραθύρου.

Ἐνα μόλις δακρυσμένον ἄσμα εὐτυχίας ἤρχισε δειλόν, φοδισμένον νὰ ὑψοῦται ἐπάνω ἀπὸ τὴν κατασιγασθεῖσαν τρικυμίαν τῆς ψυχῆς των.

Ἡ ἔνωσις των. ἡ ἔνωσις ἡ ἐλευθέρα τῶν σωμάτων των, δὲν τοὺς ἐπροξένει τώρα ἀνασκιρτήσεις καὶ τὰ δῆγματα τῆς ἐξεγέρσεως δὲν τοὺς ἐτάρασσον.

Ψρίσσουσα ἐκείνη δὲν ἀπεσύρετο εἰς τὰς ἐντυπώσεις τὰς θερμὰς τῆς ἀφῆς, τὰς ὁποίας τῇ ἐπροξένουν τὰ καίοντα φιλήματα, αἱ ἀναπνοαὶ αἱ θερμαὶ καὶ αἱ ψαύσεις αἱ πλήρεις ἡλεκτρισμοῦ καὶ πειρασμῶν. Ἡ ἀντίστασις τῆς σαρκὸς τῆς, τὴν ὁποίαν ἐγνώριζε ἀνήκουσαν εἰς ἄλλον, τὴν ὁποίαν ἐφύλασσαν ὑπερηφάνως, ἄθικτον, μὲ μόνα τὰ συζυγικά φιλήματα, ἐξέλειπε τώρα πρὸ τῆς προστασίας τοῦ θανάτου, πρὸ τῆς ἐπαγγελιομένης ἀνυπαρξίας. Μόνος ὁ ἔρως ὁ ἄπειρος, τὸν ὁποῖον ἔκλειε εἰς τὰ στήθη της, ἐλεύθερος τώρα, ἡρεμος, ἄνευ τύψεων, ἄνευ φόβων, ἡνῶιζε καὶ τὴν κατεπλημύρει. Δὲν εἶχε τὸν φόβον πλέον τῆς ὑποταγῆς τοῦ σώματός της εἰς τὸν ζυγὸν τῶν ψυχρῶν ἐναγκαλισμῶν, τῶν νομίμων, καὶ τῆς μεταβάσεως τῆς ἀηδιαστικῆς ἀπὸ τῆς μιᾶς κλίνης εἰς τὴν ἄλλην, ἀπὸ τῶν θερμῶν βραχιόνων ἐκείνου εἰς τὰς παραφόρους περιπτώσεις τοῦ συζύγου, αἱ ὁποῖαι τῆς ἐπροξένουν τώρα ἀποστροφήν.

Καὶ εἰς ἐκείνου πάλιν τὰ στήθη ἢ ζήλια ὅλη, ἢ σκοτεινὴ ἐξέγερσις τῶν ἐνστίκτων τῶν κατακτητικῶν, ὅλη ἢ κτηνωδία ἢ ἄδηλος τοῦ ἐγωῖσμοῦ, ἢ ὁποία ἐξανίστατο εἰς τὴν ἰδέαν τῆς φρικιάσεως τῆς ἐρωμένης του ἐντὸς ξένης μισητῆς κλίνης, κατεσίγαζε τώρα. Ἡδύναντο πλέον νὰ παραδοθοῦν, μετὰ τὴν Ἀπόφασιν, εἰς ἀλλήλους χωρὶς φόβον καὶ χωρὶς σκέψιν νὰ λησμονηθῶσι καὶ νὰ ἐκλείψωσι εἰς τὸν παραληρισμὸν τῆς ἡδονῆς καὶ τὴν ἐπικοινωνίαν τοῦ ἀπείρου.

Καὶ ἡ ἀναμονὴ τῆς συναντήσεως τῶν σωμάτων, ὁ πυρετὸς τῆς μελλούσης εὐτυχίας καὶ ἡ ἀναπόλησις τῆς ἐλευθερίας των, τῆς ἐλευθερίας διὰ τοῦ θανάτου, τὴν ὁποίαν ἐδημιούργουν μόναι των, νικηταὶ αὐτοὶ τοῦ κόσμου, τοὺς ἐχάριζε εὐδαιμονίαν, ἓνα ἀλλόκτον πυρετὸν χαρᾶς.

Ἐκεῖνος τῆς περιέβαλλε πλέον σφιγκτὰ τὴν ὀσφύν καὶ τῆς εἶπε χωρὶς νὰ τὴν κυττάζη, παρακολουθῶν ἐν μέθῃ ὀνείρου τὸ ὄραμά της μακρὰν ἐκεῖ εἰς τὰ μεταλλάσσοντα ἡδονικά χρώματα τοῦ αὐγάζοντος οὐρανοῦ.

Καὶ ἐξέπνεον λέξεις ἐκ τῶν χειλέων των, ἐνῶ τώρα στενότερα συνέδεον αὐτοὺς αἱ ἐξωθεν ἐρχόμεναι προκλήσεις τῶν σαρκῶν.

— Εἶμαι εὐτυχισμένος τώρα. Κανείς δὲν θά σέ πάρῃ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά μου. Ζεστὴ ἀπὸ τὰ δικά μου τὰ φιλιὰ, ἀπὸ τὴν δική μου ἀγκαλιά, θά παραδοθῇς ἔπειτα μόνον εἰς τὴν ἀγκαλιά τοῦ θανάτου—τὴν μόνην ποῦ δὲν ζηλεύω.

— Ναί, ἀγάπη μου. Ἡ καρδιά μου γεμίζει ὑπερηφάνεια. Ὁ

ἔρως μου δὲν θά δοκιμάσῃ τὴν πικρίαν τῆς ἐπαύριον καὶ ἡ καρδία μας δὲν θά φαρμακευθῇ ἀπὸ τὸ πάγωμα τῆς λήθης καὶ δὲν θά σδύσῃ τὰς ἐπιθυμίας σου ἢ σκωρία τοῦ κόρου. Θά εἶσοι εἰς τὸ θάνατο εἰκός μου καὶ θά κλείσω γεμάτη ἀπὸ ἐμπιστοσύνη τὰ μάτια μου, ἤσυχα, χωρὶς φόβο, στὴν ἀγκαλιά σου γιὰ τὸ μεγάλο, τὸ αἰώνιο ταξεῖδι.

— Ναί· θά πνιγῇ μὲ εὐτυχία, στὸ μεσουράνημά του, τὸ ἄστρο τῆς ἀγάπης μας καὶ θά σδύσῃ καὶ θά αἰσθανθῇ τὸ φύσημα τὸ παγωμένο τῆς πραγματικότητος. Τὸν εὐχαριστῶ τὸν θάνατο, τὸν καλὸν ποῦ στὰ στερνά του θά μοῦ ἀποδιώξῃ τὴ ζήλια, θά μοῦ ἀποδιώξῃ ὅλας τὰς εἰκόνας τὰς φρικτάς ποῦ μὲ ἐβασάνιζαν. Δὲν θά μαραθῇ γιὰ μένα ἡ εἰκόνα σου ἀπὸ τῆς προσβολῆς τοῦ κόσμου καὶ στήν αἰωνιότητα γιὰ πάντα θά μπορῶ νὰ κλείω στὰ στήθη μου τὴν ἀθάνατη, τὴν ἀπείραχτη νειότη σου, τὸ ἄνθισμα τὸ ὑγιεινὸ τὸ πετρωμένο τῆς σαρκός σου, τὸ στεφάνι τῶν ξανθῶν σου μαλλιῶν, τὴν ζωηρότητα τοῦ ἐρυθροῦ καὶ τοῦ λευκοῦ τὸ ἄσπilon. Τὰ μάτια σου θά τὰ θυμοῦμαι βασιλευμένα ἀπὸ τὴν εὐτυχία ποῦ σοῦ ἔδωσα ἐγὼ τὴν τελευταίαν στιγμὴν καὶ θά κοιμοῦμαι μὲ ἡσυχίαν γιὰτὶ ὁ θησαυρός μου θά εἶνε κλειστός στὴν ἀγκαλιά μου καὶ τὴν ἔνωσιν τῶν σωμάτων μας θά τὴν διαιωνίσῃ μὲ τὴν ἀδιάρρηκτον σφραγίδα τοῦ ὁ θάνατος. . . .

Ἡ λιποψυχία τῆς δύσεως εἰσήρχετο τώρα βαθύτερα καὶ αἱ λέξεις ἐσδύνοντο ἀπὸ τὴν μηδένισιν τῆς εὐτυχίας, ἀπὸ τὴν νάρκην τῶν ὑποσχέσεων τῆς ἡδονῆς.

Ὁ οὐρανὸς ἐξήπλου τώρα ἐκεῖ κάτω νέφη ἀκίνητα, ἀπολιθωμένα, μὲ πορφύρας, μὲ ἐξατμίσεις ἡλέκτρον. Ὀλίγον ἀκόμη καὶ θά ἐξηλείφοντο αἱ ζωηραὶ γραμμαὶ τῶν ἀντικειμένων καὶ ἡ πνοὴ τοῦ χάους θά ἐνίκα τὴν βασιλείαν τῆς μορφῆς. Μία πρόκλησις πρὸς ὕπνον καὶ πρὸς λήθην ἀνήρχετο ἐκ τῆς ψυχῆς τῶν ἀντικειμένων, ἐκ τῶν ἀπείρων φυτικῶν ἐκτάσεων, ἐκ τῶν ἐκδιπλουμένων μακρόθεν ὀριζόντων.

Ὁ ἔρως ὁ ἄπειρος, ἡ συνένωσις καὶ ἡ ὑποδούλωσις τῶν ψυχῶν των, συνεκεντροῦτο ἐν παροξυσμῷ ἀφώνου εὐτυχίας ἐντός των.

Καὶ ἔρρεον αἱ στιγμαί, ὡς σταγόνες ποτοῦ μεθυστικοῦ, ἀψινθίου ἡπίου καὶ ἡδονικοῦ.

Ἐπειτα, ὅταν ἡ μικρὰ ροδωνιά μὲ τὴν ἡδυπαθῆ χροιάν τῶν ἀνθέων τῆς διήγειρε τὴν πρόκλησιν, μίαν ὥθητιν ὑπέροχον πρὸς ἡδονὴν μέσα εἰς ἓν κῆμα εὐῶδες. ἐκείνη πρώτη, παραδίδουσα ἐν πλήρει γνώσει καὶ ἐν πλήρει θελήσει ὡς

ὧρον ὑπέρτατον μέ λατρευτὴν ἐξώθουσαν τὸ σῶμά της, τὸν
ἔσυρεν εἰς τὴν μεγάλην κλίνην καὶ τοῦ ἔκλεισε τὸ στόμα δι'
ἐνὸς ἀσπασμοῦ, ὅστις ἦτο ἡ σφραγὶς τῆς παραδόσεώς της.

Καὶ τότε τὸ δωμάτιον ὅλον ἀντήχησεν ἀπὸ σφαδασμοῦς
ὑψίστης εὐτυχίας, ἐπλημμύρησε ἀπὸ κύματα ἡδονῆς, ἀπὸ
κραυγὰς πάθους ἀνεκλαλήτου

Ἐλwoγονήθησαν ἤδη τὰ ἄψυχα ὑπὸ τὴν πνοὴν τῆς σκορ-
πιζομένης δυνάμεως καὶ ἡ ροδωνὶς εἰς τὸ παράθυρον ἐκλό-
νιζε τώρα τρελλὰ μέ κινήσεις βιοῖας φρίσσοντα τὰ φύλλα
καὶ συνεστέλλοντο ἐρυθροὶ οἱ κάλυκες καὶ ἐπιέζοντο ὑγρά
τὰ μικρὰ εὐτυχισμένα πέταλα

Ἐκείνη ἠσθάνετο κάτι τι νέον ἀφυπνιζόμενον ἐν ἑαυτῇ,
κάτι τι γεννώμενον, ἀδοκίμαστον ἀκούη, μίαν καταστροφὴν
δευτέρας παρθενίας

Ἐκ τῶν ἐν ψυχρότητι ἐναγκαλισμῶν τῶν συζυγικῶν καὶ
ἐκ τῶν φιλημάτων τῶν κτηνωδῶν, τὰ ὅποια τὴν ἐπλήγωναν
καὶ ἐκ τῶν ἄνευ ἡδονῆς συλλήψεων, εἶχεν ἀκόμη εἰς τὸ
στόμα της πικρίαν τινὰ καὶ ἀποστροφὴν, τὸ ὅποιον ἐξηλεί-
φето τώρα εἰς τὴν πρώτην θέρμην τῆς ἀγάπης, εἰς τὴν πρῶ-
την μῆσιν τοῦ ἔραστοῦ

Ὁ μέγας θάνατος, ὁ ὅποιος ἐγέμιζε ἤδη τὸν ἐγκέφαλόν
των, τὸ ὑψιστον τέλος τῆς ἀποφάσεως ἔδιδε ποῖόν τινα θρη-
σκευτικὸν παραληρισμὸν μυστηρίου εἰς τὴν ἔνωσίν των, ὡς
ἂν ἡ φύσις, εἰς τὴν βραδεῖαν ἐκείνην κατάρκτησιν τὴν χωρὶς
ἐπαύριον. νὰ ἤθελε νὰ ἐξαντλήσῃ ὅσα σπέρματα ἀγάπης εἶ-
χεν ἐγκλείσει ἐντὸς τῶν φλογερῶν στηθῶν των.

Καὶ ἐσδέσθησαν τώρα τὰ χρώματα τῆς δύσεως καὶ τὸ πρῶ-
τον λευκὸν ἀκόμη σκότος, κυριεῦον τὸ δωμάτιον, ἀπεκόμιζεν
ἀκόμη σπασμούς, λυγμούς καὶ λιποψυχίας ἡδονῆς.

Καὶ ἔπειτα, ὅταν ἀπὸ τὴν ἐκμηδένισιν τῶν σωμάτων
ἀνῆλθε δεσπόζουσα ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου, ἔθραυσεν ἐκεῖνος τὸ
πράσινον φιαλίδιον εἰς τὸ μανδύλιόν του καὶ ὕγρανε μέ αὐτὸ
τὰ χεῖλη των

Τὰ φιλήματα των τώρα ἀντηλλάχθησαν εὐώδη, μέ δηλητη-
ριώδη ὁσμὴν κυανίου. μέ γεῦσιν δάκνουσαν ἡδονικὴν.

Καὶ ἐκερχυνοβολήθησαν καὶ οἱ δύο εἰς ὕστατον σπασμὸν
δεδεμένοι, συμπεπλεγμένοι καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ δηλητηρίου ἡ
τιτανικὴ τοὺς ἔδωκε τελευταίαν δύναμιν πρὸς ὑψίστην ἀπό-
λουσιν καὶ ἡ Ἡδονὴ τοὺς ἐξῆπλωσε τότε ἀχωρίστους. μέ ἐν
μειδίᾳ εὐτυχίας διασκεχυμένον ἐπὶ τῆς μορφῆς των, καὶ τοὺς

παρέδωκεν εἰς τὴν ἀγκάλῃν τὴν ἀκίνητον τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Θανάτου.

Ἐν τελευταίῳ σπασμῳδικόν τίναγμα βιαίας ὁσμῆς, τὸ ὁποῖον ἔστειλε ἀπὸ τὰς χιλιάς ἀνθισμένας πληγαί τῆς ἡ τρελλῇ ροδωνιά, ἐχάθη τόρῳ, ἀπέθανε εἰς τὴν ὑπέροχον, τὴν καταστρεπτικὴν ὁσμὴν τοῦ κυανίου.

Ν. Δ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ κρεμαστοὶ ἢ μετέωροι λαχανόκηποι
εἰς τὰ θέατρα τῶν Ἀθηνῶν

(Θερινὰ ἀναμνήσεις καὶ ἐντυπώσεις)